

Sógor Enikő méltatása – Arany Búzaszem díj 2023., Csíksomlyó, 2023.11.18.

„Minden erős nő mögött van egy történet, ami nem hagyott neki lazább lehetőséget...” – Nakeia Homer jóléti oktató, bestseller író az Egyesület Államokból.

Egy nagycsaládos édesanyát, civil lelkületű aktív nőt nagyon nehéz egyszerűen, röviden méltatni, hiszen minden jel arra mutat, hogy már ő maga is egy összetett, “több dimenziós” egyéniség. Sógor Enikő esetében ez hatványozottan is igaz, hiszen az az ember, akinek sok ismerőse, kapcsolata van, békében él önmagával, kiegyensúlyozott, az a környezete fele is ezt sugallja, ráadásul fogékonyabb az empátiára, megtalálja őt minden öröm és bánat, kihívások sora, és naná, hogy lehetőségei szerint segíteni/megoldani szeretne. Na ő, ilyen!

Enikő 1968 januárjában született Kolozsváron, ott is nőtt fel, egy nővére van, az angol nyelvtanári végzettség után a szerelem Székelyföldre hozta, Sógor Csaba lelkész és politikus felesége lett, aztán négy gyermek édesanyja, sok kedves ember barátja, sok szakember önkéntes munkatársa, alpolgármester és a korai fejlesztés elkötelezett nagykövete, a felsorolást pedig a teljesség igénye nélkül lehetne folytatni. Csodálatos nő, divatos, nagy kedvence a búzakék szín, gondolkodásában megfontolt, alapos, és mindig mindig segítőkész. Ritkán beteg, mert nagyon egészséges életmódot folytat, korán kel, tornászik, kirándul, színházba jár, folyton ötletel valamin, javítani szeretne a rendszeren, és nagy öröm számára, kollegáinak is, ha ebben eredménnyel is jár!

2003-2008 között végzi el a pszichológiai egyetemet, klinikai pszichológus lesz, majd 2010-ben elkezdi kiépíteni csíkszentmártoni helyszínen „egy kora gyermekkori fejlesztési központot” a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat által felújított, új rendeltetést kereső volt gyermekotthon épületében az eltérő fejlődésű gyermekek számára. Lassacskán alakul a csapat, gyógytornászok, pszichológusok és gyógypedagógusokkal tárgyal, akik magyarországi mintára kezdenek el dolgozni, fejlesztéseket végezni az eltérő fejlődésű kisgyermekek és családjaik megsegítésére. Ekkortájt hozza létre a Prosperitas Vitae Egyesületet, hogy a gyógypedagógusok fizetését pályázati alapokból tudják támogatni, mivel őket az helyi Megyei Sürgősségi Kórház nem tudja alkalmazni. Ami igazán különleges, hogy az egyesület működését legpontosabban meghatározó célkitűzés a családközpontú komplex korai fejlesztés elmélete, ami azt jelenti, hogy interdiszciplináris szakmai csapatban dolgoznak a szakemberek, a foglalkozások középpontjában a gyermek a családjával együtt áll, és e két elem pszichés jóllétének elérése a legfontosabb szempont a munkaütemben, a fejlesztések folyamán, ez a családcentrikus elképzelés akkortájt szakmai berkekben a térségben teljesen úttörő volt.

Figyelmét nem kerülik el a térség, hasonló területein tevékenykedő szakemberek törekvései sem, ezért a Korai Fejlesztő és Rehabilitációs Központ kollegái mellett őket is bevonja a képzésekbe.

Nagy álma, hogy a korai fejlesztés fogalma Romániában közismertté válasszon, ennek érdekében folyamatosan tárgyal a helyi Megyei Sürgősségi Kórházzal, Bukarestben kerekasztal beszélgetéseket szervez, Csép Andrea akkori RMDSZ szociális ügyekért felelős delegáltjával, szakemberhálózat kiépítésén dolgozik rendületlenül, román és moldáv partnerszervezetekkel szövetkezik, uniós projektekben vesz részt csapatával, 2018 szeptemberében petíciót ír az akkori miniszterelnök asszonynak, Viorika Dancsila és Románia Kormánya tagjainak címezve a Korai fejlesztés törvénykezésbe való beveteléről.

Aztán a család Brüsszelbe költözik egy időre az akkor európai parlamenti képviselőteljesítő férjhez, apához, de a csíkszentmártoni szálakat onnan is óvva vigyázza, így a Bethlen Gábor Alaphoz és az akkori EMMI-hez pályáz (Emberi Erőforrások Minisztere), a Központ tevékenységével még a messzi távolból is napirenden marad. Amikor pedig haza-hazalátogatnak, barátságosan beszélget el az úton, bankban, sétálóutcán a régi ismerősökkel, de mecénásként támogatják közösen a férjével a helyi Csíki Játékszín társulatát, a Székelyföld Kulturális Folyóiratot, de rendszeres résztvevői a jótékonyági Katalin bálnak is. Ha felkérlik előadni, szívélyesen, átfogóan beszélget a nagycsaládos élet és munka kapcsolatára, de a korai fejlesztésről, egyéb futó projektekről is kimeíti a témakört.

2019-ben szintén pályázati alapokból a Korai Fejlesztő munkatársaival óvodáról óvodára járnak, ahol korai szűrést tartanak, borítékban küldenek behívást, javaslatot annak a 261 szülőnek, akik gyerekei fejlődésében valamilyen szintű elmaradást találtak, de sajnos az elvártnál jóval kevesebben jelentkeznek további vizsgálatokra. De a munka nem áll meg, Enikő az alternatív védőnői hálózaton gondolkodik, hisz édesanyja is védőnő volt, és a forradalom előtti Erdélyben még jól működött ez a hungarikum. Folyamatosan azon ügyködik, hogy a helyi önkormányzat biztosítani tudjon állásokat a közösségi asszisztensek számára, hogy induljon el valami kapcsolódás a házi orvosok és a közösségi asszisztensek közt, hogy a családok időben értesülhessenek a gyermekek korai fejlődésének mozzanatairól, az esetleges hiányosságokat, fejlesztéseket pedig a szűrés során lehessen elkezdni időben, hathatósan.

2020-ban pedig, megtörténik az, ami igazi kihívás egy nő életében – nem 6, vagy 26, hanem több tízezer ember érdekképviselőre vállalkozik, hisz gyermekei időközben felnőnek, önállósulnak, és ezért el tudja vállalni az alpolgármesteri felkérést Csíkszeredában. Novemberi megválasztása után aligha élvezhette nyugalomban karrierjének új kihívásait, hiszen 2021. január 7-én tűz ütött ki a csíksomlyói romatelepen, és egy korábban, a város által sosem tapasztalt probléma kellős közepében találta magát munkatársaival, az önkormányzat embereivel. Valami akkor megváltozott a városban, de úgy tűnt végül, hogy Enikő lelkierege, higgadt és kimért hozzáállása, civil szelleme segíthette át a romaközösséget a nehéz napokon, hosszas

hosszas tárgyalások és új helyzetek, kihívások, örömök és csalódások után. Csak ő tudna erről teljesen hiteles visszajelzést adni, csak ő tudja azokat a kudarokat, érzéseket, melyekkel napokon, heteken, hónapokon át szembe kellett néznie, reagálnia, empátiával, hivatali kötelességből is helytállnia. Élete ezen korszakához az alábbi idézet találó, melyet a Nőileg erdélyi magyar havilapnak 2021-ben mondott: "Én mély vízbe ugrós vagyok: vagy belefulladász, vagy hihetetlenül nagyot fejlődsz", és szívből remélem, hogy a második állítás lett az igaz (vallja Tiboldi Bea).

Emellett pedig zajlott a hivatali élet, viszonylag korán már meg is született a tanácsi döntés, hogy alkalmaznak közösségi asszisztenst, család- és iskolaorvost, kiemelten foglalkozik a szülőföldön maradás témakörével is, hogy a városban élő fiatalok otthon érezzék magukat, 2022-ben megszervezik az első Felhőfesztivált (CloudFest) rengeteg érdekes előadásokkal a központi parkban, de a helyieknek szánt kikapcsolódási lehetőségek mellett az idelátogató turistákra is gondolnak az új nyári fesztivál összeállításával a NyárON-nal, ahová még a júliusi Tusványos előtt, népszerű magyarországi fellépőket hívnak meg. Szintén 2022-beli nagy megvalósítás részéről, hogy a város megteremti a korai fejlesztés, intervenció lehetőségét egy integrált szociális, egészségügyi és oktatási ellátóközpont keretében, és a legjobb úton haladva, pályázat révén az Áradat Egyesülettel és helyi partnerekkel közösen indítják útjára a háromlépcsős lelkiegészség-védő prevenciós programot, amelynek elsődleges célja az iskolák mentálhigiénés kultúrájának átalakítása, vagyis a hangsúly áthelyezése az oktatási intézményekben a túlzott teljesítményorientáltságról a diákok testi és lelki jól-létére, személyiségfejlődésére. Intézményvezetők, pedagógusok képzése, de a gyermekek, diákok bevonása is a célkitűzések közt szerepelt, és 2023-ban A mentálhigiénés kultúra fejlesztése a csíkszeredai oktatási intézményekben programmal folytatják a megkezdett munkát, melyet immáron a tegnap is említett 2 pszichodráma csoport indítása elemis és felső tagozatosok számára is kiegészít.

A jövő évi polgármester-választás előtt minden bizonnyal még sok program, és elindított projekt fölött fog bábáskodni, a civil életét is ápolja, volt kollegáival jó kapcsolatokat ápol, szóval bármilyen legyen a 2024-es év, Enikőre biztosan számíthat Csíkszereda. Valamikor pedig, a nagymamai örömeiket is az érdemei közé fogjuk sorolni, barátai kívánnak neki egészséget, kitartást, és mindig józan hozzáállást az őt megérintő ügyekhez! Örülünk, hogy 2021 után újra Csíkszeredába költözik az Arany Búzaszem díj, köszönet érte Szőnyi Kingának és csapatának, a Magyar Asszonyok Érdekszövetségének a lelkes szervezésért!

A méltatást összeállította: Tiboldi Bea.

További közreműködők/segítők voltak: Bíró Kiss Enikő, Péter Boglárka, Kovács Hont Imre és a széles sávú interneten megtalálható írások.

